YLIOPPILASKOKEET, KEVÄT 2027
Tutkinnon rakenne ja ilmoittautuminen

Koepäivät ja keskeisimmät ohjeet löytyvät opinto-oppaasta, jossa on suorat linkit lautakunnan sivuille.

www.ylioppilastutkinto.fi

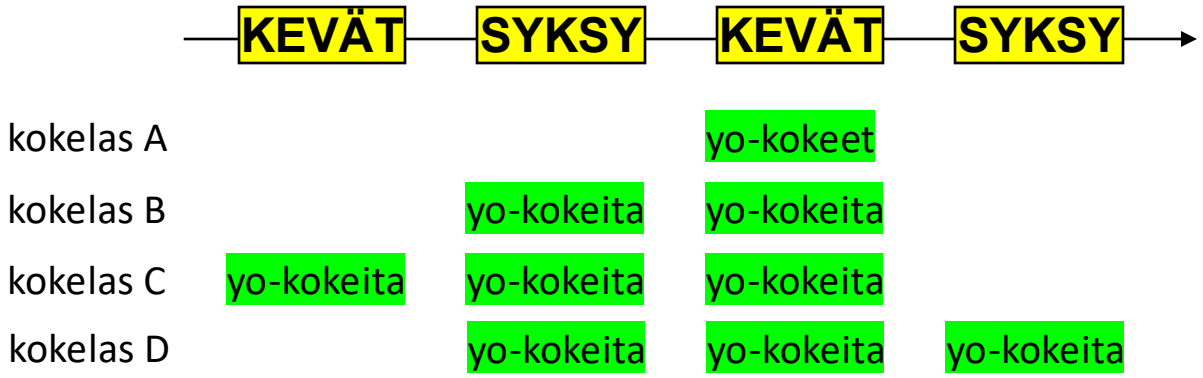
Keskeisimmät asiat kokeista kerrotaan Wilman tiedotteessa *Tiedote kevään 2027 yo-kokeisiin osallistuville.*

Tämä esitysmateriaali on nähtävissä em. tiedotteessa olevan linkin kautta.

Ylioppilastutkinto

- Tutkinto perustuu pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintoihin. Kokeissa on oppiainerajat ylittäviä tehtäviä, mutta kokelailta ei edellytetä vastauksissa toisen oppiaineen yksityiskohtaisia tietoja tai taitoja.
- Voit valita tutkintoon myös aineita, joita ei opeteta koulussamme. Tällöin rehtori päättää, onko sinulla edellytykset kokeen suorittamiseen ja antaa luvan osallistumisesta.
- Tutkinnon voi suorittaa yhdellä, kahdella tai kolmella tutkintokerralla.

Esimerkkejä:

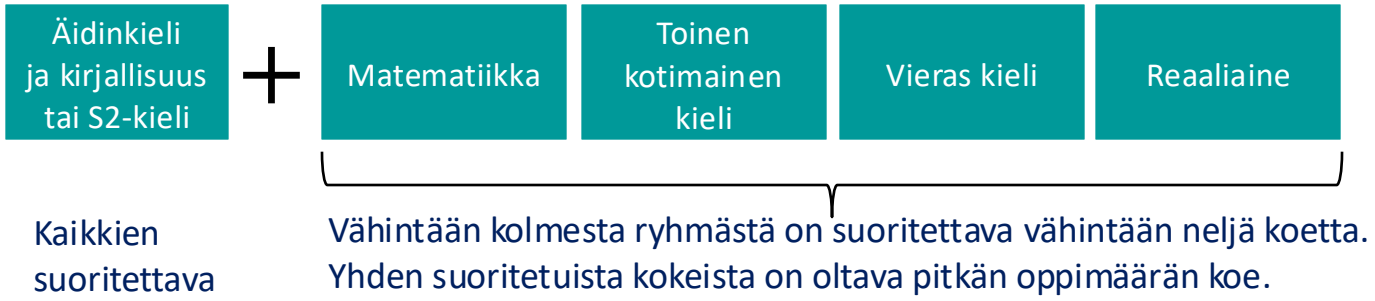

Käytössä kolme peräkkäistä tutkintokertaa

- Tutkintoon kuuluvat kokeet tulee suorittaa enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana. Jos kokelas ei suorita tutkintoa säädetyssä ajassa, tutkinto katsotaan hylätyksi.
  - Kokelas voi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet uuteen tutkintoon kuudelta edelliseltä tutkintokerralta. Ilmoitus aiemmin suoritetun kokeen sisällyttämisestä uuteen tutkintoon lähetetään lautakuntaan lukion kautta.
- Tutkinnon suorittamisajan pidentäminen
  - Kokelas, joka on osallistunut vähintään yhteen tutkintokertaan ja sairastumisen, ulkomailla tapahtuvan päätoimisen opiskelun tai muun niihin rinnastettavan painavan syyn vuoksi on estynyt osallistumasta yhden tai kahden peräkkäisen tutkintokerran kokeisiin, voi hakemuksesta jatkaa tutkinnon suorittamista yhden tai kahden tutkintokerran ajan menetettyjen tutkintokertojen lukumäärän mukaisesti enimmäisajan päättymistä välittömästi seuraavana tutkintokertana. Kokelas säilyttää oikeutensa hylätyn kokeen uusimiseen siten, että menetettyjä tutkintokertoja ei lueta mukaan uusimiseen tarkoitettuihin tutkintokertoihin.
  - Kun kokelaan tutkinnon suorittaminen keskeytyy tällaisesta syystä, kokelas toimittaa asiasta hakemuksen rehtorille. Rehtori liittää hakemukseen lausuntonsa ja lähettää hakemuksen lautakuntaan.
  - Sairastumisesta tai vastaavasta syystä on liitettävä hakemukseen lääkärin tai muun asiantuntijan lausunto, josta käy ilmi sairaus ja työkyvyttömyysaika. Ulkomailla tapahtuvan opiskelun tai vastaavan syyn osalta hakemuksesta ja sen liitteistä on käytävä ilmi opintojen tai muun syyn alkamis- ja päättymisajankohta.
- Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta erityisen painavan syyn vuoksi päättää, että kokelas voi tutkinnon ollessa kesken aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta.
  - Kokelas toimittaa hakemuksensa (vapaamuotoinen) tutkinnon uudelleen aloittamisesta rehtorille, joka liittää mukaan lausuntonsa asiasta ja lähettää hakemuksen lautakuntaan.
  - Kokelas ei voi sisällyttää suoritettuja kokeita kesken jääneestä tutkinnosta uuteen tutkintoon.

Tutkinnon rakenne

- Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet.

- Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, osallistuuko hän pitkän vai lyhyen oppimäärän mukaiseen kokeeseen (tämä koskee siis matematiikkaa ja kieliä).
- Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Nämä voidaan laskea suoritukseksi kuitenkin vain kerran (esim. lyhyt / pitkä matematiikka, lyhyt / pitkä englanti, ev.lut. / ortodoksinen uskonto).
- Vieraskielinen kokelas, joka ei ole osallistunut S2-kielen opetukseen, voi osallistua S2-kielen kokeeseen, mutta ainoastaan hakemuksesta. Ota yhteys opinto-ohjaukseen!
- Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa muitakin kokeita. Tutkintoon voi lisätä uusia aineita enintään kolmen tutkintokerran ajan.
- Valmistumisen jälkeen tutkintoa voi täydentää uusilla aineilla.
- YTL:n ILMO-työkalulla voi kokeilla, millä aineyhdistelmillä ylioppilastutkinnon voi suorittaa uuden tutkintorakenteen mukaisesti. ILMO-työkalu

Ylioppilaaksi valmistuminen

- Kokelas valmistuu ylioppilaaksi suoritettuaan hyväksytysti ylioppilastutkintoon vaadittavat kokeet (viisi koetta) sekä lukion oppimäärän.

- Lukion oppimäärän sijaan kokelaalla voi olla suoritettuna
  - aiemmin suoritettu lukiokoulutuksen oppimäärä
  - lukiokoulutusta vastaava ulkomainen koulutus
  - ammatillinen perustutkinto

Tutkinnon suorittaminen hylätyllä kokeella (kompensaatio)

- Tutkinto voi tulla suoritetuksi myös hylätyn arvosanan estämättä, kompensaatiolla.
- Kompensaatiopisteiden laskemisessa otetaan huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensaatiopistesumman.
- Kokelaan saamat kompensaatiopisteet (L=7p, E=6p, M=5p, C=4p, B=3p, A=2p) lasketaan yhteen, ja 10 kompensaatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan.
- Kompensaatiota ei voida käyttää,
  - jos kokelas on kieltänyt kirjallisesti kompensaation.
  - jos kokelas ei ole saapunut koetilaisuuteen tai jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
  - jos useammasta kuin yhdestä tutkintoon vaadittavista kokeista on saatu hylätty arvosana.
- Kompensoitua koetta saa uusia rajoituksetta ilman aikarajaa.

Kompensaatio, esimerkki

- Esimerkki:

Kokelas saa tutkintoon vaadittavista kokeista seuraavat arvosanat:

kevät	TE	A	2 p
syksy	RU	B	3 p
kevät	EN	B	3 p
	ÄI	A	2 p
	MAB	I	

Yht. 10 p

i → kompensaatioon vaaditaan 10 p

L=7p, E=6p, M=5p, C=4p, B=3p, A=2p

-> hylätty arvosana kompensoituu

Eritasoiset kokeet

- Halutessaan kokelas voi osallistua kielissä ja matematiikassa molemman tason kokeisiin. Matematiikassa ja ruotsin kielessä tämä edellyttää tutkinnon hajauttamista (molemmissa on vain yksi koepäivä). Vieraissa kielissä eri tason kokeet voi suorittaa samalla tutkintokerralla (oma koepäivä pitkälle kielelle ja lyhyelle kielelle).
- Kokelas voi osallistua samalla tutkintokerralla (samana koepäivänä) kahteen lyhyen kielen kokeeseen. Tällöin kokelaan koeaika on kahdeksan tuntia.
- Kokelas voi osallistua samalla tutkintokerralla vain yhteen pitkän kielen kokeeseen.
- Kokelaan ilmoittautumisessa tekemät valinnat ovat sitovia.
- Tutkinnon suorittamisen jälkeen tutkintoa voi täydentää muilla kokeilla.

Osallistumisoikeus kokeeseen

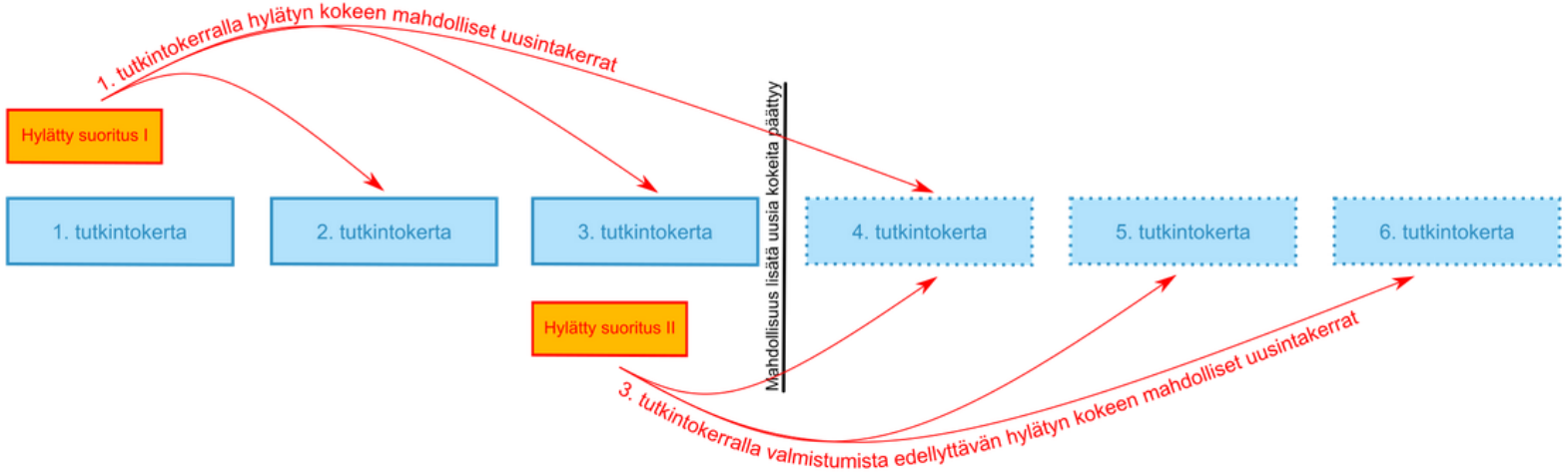
- Lukion oppimäärää opiskelevat:
  - Oppiaineen pakolliset opinnot tulee olla suoritettu ennen koetta.
  - Lyhyissä kielissä edellytetään vähintään 6 op:n suorittamista.
  - Kokelas voi ilmoittautua suorittamaan koetta ennen kuin hän on saavuttanut osallistumisoikeuden, jos on odotettavissa, että hän saavuttaa oikeuden ennen koetta.
  - Lukion rehtori voi evätä osallistumisen ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan kokeeseen, jos kokelas ei täytä ylioppilastutkintoon osallistumiselle säädettyjä edellytyksiä. Rehtorin tulee antaa osallistumisoikeuden epäämisestä perusteltu kirjallinen päätös.

- Ammatillisen tutkinnon suorittaneet/suorittajat:
  - Opiskelija voi osallistua kokeisiin opiskeltuaan ammatillisia opintoja vähintään 90 osaamispistettä.

- Kokelaan tulee saavuttaa osallistumisoikeus ennen koepäivää. Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeessa kokelaan tulee saavuttaa osallistumisoikeus ennen ensimmäiseen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeeseen osallistumista.
  - Rehtorin päätöksellä kokeeseen voi erityisestä syystä osallistua myös lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava, joka ei ole opiskellut kyseisiä opintoja, mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen. Tämä voi tulla kysymykseen esimerkiksi silloin, kun henkilö on oppinut jonkin kielen ulkomailla tai hänellä on ollut pitkäaikainen sairaus, joka on estänyt opiskelemasta vaadittavia opintoja.

Kokeen uusiminen / tutkinnon aloittaminen alusta

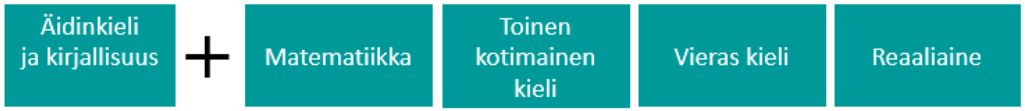
- Hylätyn valmistumisen edellyttämän kokeen voi uusia kolme kertaa ko. kokeen tutkintokertaa välittömästi seuraavan kolmen tutkintokerran aikana.

- Jollei hylättyä koetta saada tässä ajassa hyväksytysti suoritetuksi, tutkinto on aloitettava alusta.
- Uuteen tutkintoon sisällytetään automaattisesti kaikki hyväksytyt kokeet kuudelta edelliseltä tutkintokerralta. Jos kokelas ei halua koetta sisällytettävän uuteen tutkintoon, hänen tulee ilmoittaa asiasta lukion kautta. Ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun kokelas on ilmoittautunut uuden tutkinnon ensimmäiseen tutkintokertaan ja lukio on toimittanut ilmoittautumistiedot lautakuntaan.

Kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

- Hylätyn kokeen voi halutessaan jättää uusimatta, jos tutkinto tulee valmiiksi jollain muulla koeyhdistelmällä. Esimerkiksi hylätyn reaalikokeen tilalle voi ottaa muun reaalikokeen.
  - ❑ Äidinkielen tai S2-kielen koetta ei kuitenkaan voi jättää suorittamatta (kaikille pakollinen koe).
  - ❑ Tutkintoon sisältyvien kokeiden tulee olla suoritettuna viimeistään kolmannella tutkintokerralla.

- Jos pitkän englannin kokeesta tulee hylätty arvosana, kannattaa seuraavalla tutkintokerralla suorittaa lyhyen englannin koe, jos tutkintoon sisältyy pitkän matematiikan koe.
- Jos pitkän matematiikan kokeesta tulee hylätty arvosana, kannattaa seuraavalla tutkintokerralla suorittaa lyhyen matematiikan koe, jos tutkintoon sisältyy pitkän englannin koe.
- Jos vieraskielinen kokelas on osallistunut äidinkielen kokeeseen mutta tullut siinä hylätyksi, hän saa halutessaan uusia hylätyn kokeen osallistumalla suomi toisena kielenä -kokeeseen, jos hänellä on oikeus suorittaa kyseinen koe.
- Hyväksyttyjä kokeita saa uusia rajoituksetta.
- Ylioppilastutkinnon hyväksytysti suorittanut voi uusia hylättyä koetta rajoituksetta.
- Valmistumisen jälkeen tapahtuvat kokeiden uusimiset ja tutkinnon täydentämiset tehdään pääsääntöisesti samassa lukiossa, jossa henkilö on suorittanut yo-tutkinnon. Koulutuksen järjestäjän tulee toimintaedellytysten salliessa järjestää ylioppilastutkinnon kokeet myös muille henkilöille.

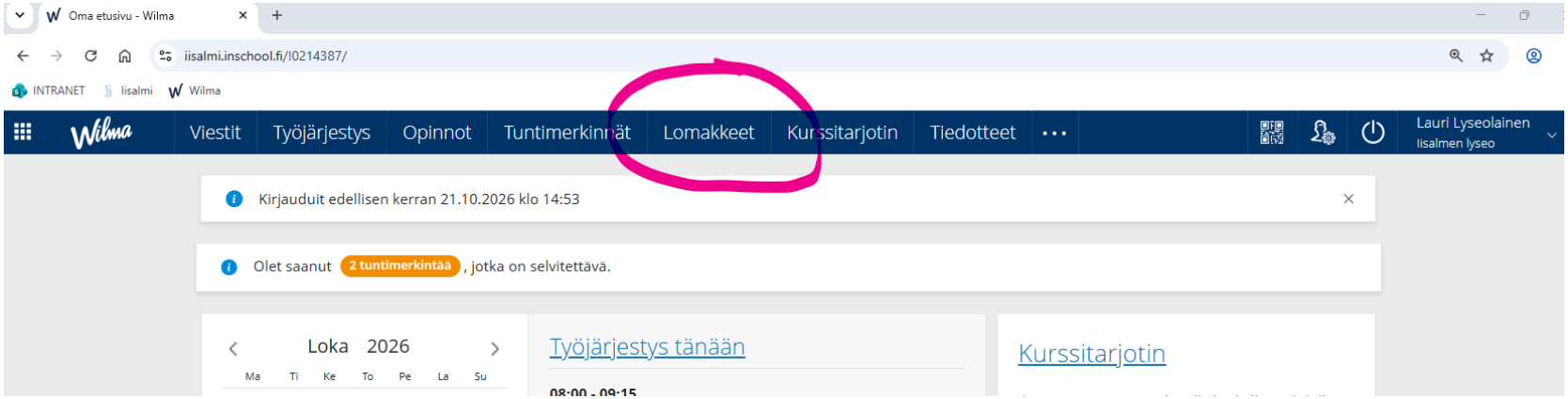
Koepäivät keväällä 2027

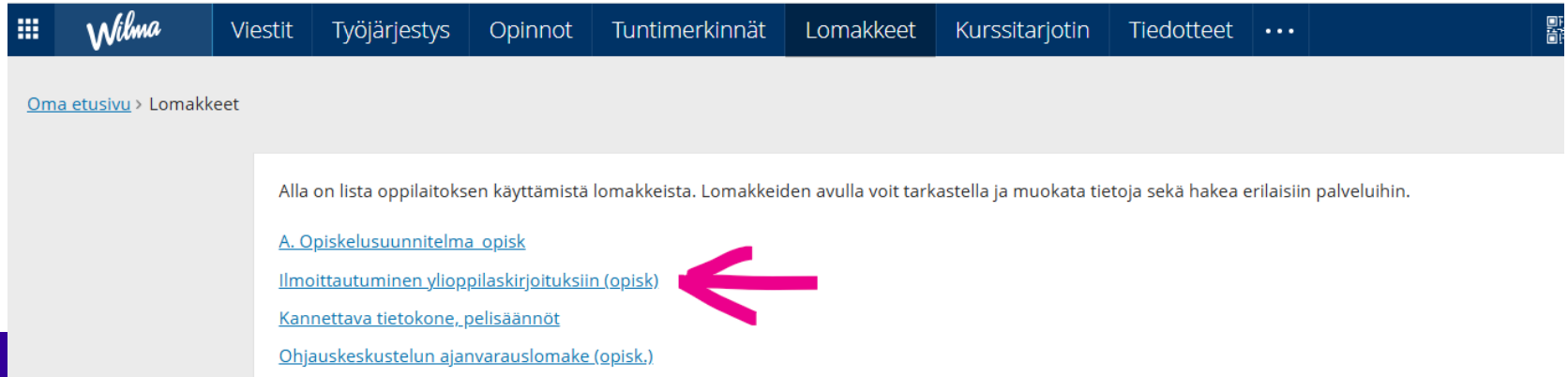
Ti 16.3.	To 18.3.	Pe 19.3.	Ma 22.3.	Ke 24.3.
äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe	vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame	äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska saksa espanja venäjä	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, lukutaidon ja kuullun ymmärtämisen osakoe		suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, kirjoitustaidon osakoe		

Ti 30.3.	Ke 31.3.	Pe 2.4.	Ma 5.4.
Reaali 1 PS, FI, HI, FY, BI	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä	Reaali 2 UE, UO, ET, YH, KE, GE,	saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe
voi osallistua vain yhden reaaliaineen kokeeseen		voi osallistua vain yhden reaaliaineen kokeeseen	

Kevään 2027 kokeisiin ilmoittautuminen

- Ilmoittaudu Wilman kautta viimeistään ma 30.11.2026 (syksyn yo-kokeiden tulokset saadaan to 12.11.). Ilmoittautumislomake löytyy Lomakkeet-välilehdeltä.

Kevään 2027 kokeisiin ilmoittautuminen

- Tarkista ilmoittautuessasi, että ilmoittautuminen vastaa ylioppilastutkintosuunnitelmaasi, joka näkyy Wilman lomakkeella *B: Ylioppilastutkintosuunnitelma*. Jos ei vastaa, päivitä ylioppilastutkintosuunnitelmaasi.
- Tarvittaessa ole yhteydessä opinto-ohjaaja Hanneen.
- Wilmassa tallennettu lomake vastaa allekirjoitettua ilmoittautumista kokeisiin.
- Ilmoittautuminen on sitova. Et voi enää muuttaa valintojasi lautakunnan ilmoittaman viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen (syksyn kokeiden osalta 5.6. ja kevään kokeiden osalta 1.12.). Valinnat koskevat koeainetta ja kokeen tasoa.
- Ylioppilastutkintolautakunta voi kokelaan sairauden tai muun siihen rinnastettavan erityisen painavan syyn vuoksi hyväksyä määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen.
- Koe, johon kokelas on ilmoittautunut, mutta johon hän ei ilman erityisen painavaa syytä ole saapunut, katsotaan hylätyksi**.** Lautakunta voi erityisen painavasta syystä (esim. sairaus) mitätöidä kokelaan ilmoittautumisen hakemuksen perusteella.

Tutkintomaksut

- Oppivelvollisille ensimmäiset viisi koetta ovat maksuttomia.
  - Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua kyseisen kokeen uusintaan ilman maksua. Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, voit itse valita, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti.
  - Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi.
  - Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.
- Maksullisista kokeista maksu 41 e / koe
  - Kokeista lähetetään lasku kotiosoitteeseen. Maksu on ulosottokelpoinen. Lasku täytyy maksaa, vaikka tiedät jo hyvissä ajoin, ettet tule/pääse kokeeseen. Jos et pääse kokeeseen painavan syyn vuoksi, voit hakea ilmoittautumisen mitätöintiä. Jos hakemuksesi menee läpi, koekohtainen maksu palautetaan sinulle.
- Maksu oikaisuvaatimuksesta 60 e / aine
  - Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia lautakunnalta oikaisua. Oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa tulosten saapumisesta. Maksu palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen.

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- pitkäaikainen sairaus tai pysyvä vamma
  - lisäaikaa kokeessa 2h
  - pistekorotus hylättyyn arvosanaan
- opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat)
  - lisäaikaa kokeessa 2h (ei myönnetä kielten kokeisiin)
- lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
  - lisäaikaa kokeessa 2h
  - pistekorotus hylättyyn arvosanaan
- äkillinen sairaus tai vamma, tai erityisen vaikea elämäntilanne
  - lisäaikaa kokeessa 2h
  - pistekorotus hylättyyn arvosanaan

Erityisjärjestelyä tulee hakea viimeistään silloin, kun kokelas ilmoittautuu tutkintoon ensimmäisen kerran.

Erityisjärjestelyjä:

- lisäaika kokeen suorittamiseen (2 tuntia)
- erillinen tila (voi olla sermein muusta koetilasta eristetty tila)
- oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä
- näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe
- ääniaineistoiltaan rajoitettu koe (kuulovammainen kokelas)
- avustajan käyttö